

FOTOGRAFEN FEDERATIE

FOTOGRAFENFEDERATIE

Waarom deze *aanbevelingen* voor *Organisatoren fotowedstrijden*?

Het uitschrijven van een fotowedstrijd kan om verschillende redenen zinvol zijn. Met een fotowedstrijd kan bijvoorbeeld publiciteit worden gegenereerd. Ook kan het een aanleiding zijn om een bepaald onderwerp of thema nader onder de aandacht te brengen.

Een goed georganiseerde fotowedstrijd is zeker niet goedkoop. De kosten voor het opstellen van het programma, de oproep aan de deelnemers, het benoemen en begeleiden van de jury, de publiciteit, het verwerken van de inzendingen en de prijsuitreiking en de prijzen kunnen aanzienlijk zijn.

Om al deze redenen is het van belang om een fotowedstrijd goed te laten verlopen. Niet alleen voor de deelnemende fotografen, maar ook voor de organisatoren. De Fotografenfederatie heeft het daarom nuttig geacht om ten behoeve van het organiseren van een fotowedstrijd een aantal aanbevelingen op te stellen, die als leidraad kunnen dienen bij het uitschrijven van een dergelijke wedstrijd.

Het gaat hier uitdrukkelijk om aanbevelingen, niet om keiharde richtlijnen.

De wedstrijdorganisatie kan en zal in veel gevallen moeten nagaan in hoeverre de aanbevelingen ook recht doen aan de feitelijke organisatie van de wedstrijd. De aanbevelingen zijn echter ontwikkeld vanuit de gangbare praktijk en trachten zowel de belangen van de wedstrijdorganisatie als de belangen van de deelnemende fotografen in acht te nemen. Zo bezien kunnen de aanbevelingen dan ook worden beschouwd als "*best practice*"-bepalingen.

De aanbevelingen sluiten aan op de – eveneens door de Fotografenfederatie opgestelde – model wedstrijdvoorwaarden. Tezamen vormen zij naar het oordeel van de Fotografenfederatie een goede basis voor – althans op dat vlak – succesvolle fotowedstrijd. Vanzelfsprekend geldt dat de organisatoren én de fotografen de eerst aangewezenen zijn voor een succesvol verloop.

AANBEVELINGEN ORGANISATOREN FOTOWEDSTRIJDEN

1 Definitie

Onder een “fotowedstrijd” wordt in deze aanbevelingen verstaan: het door meerdere personen op eigen initiatief deelnemen aan een openbare wedstrijd of prijsvraag, al dan niet met een bepaald doel, voor welk doel foto’s ter beschikking worden gesteld die middels een vooraf vastgestelde procedure worden beoordeeld, en waarbij een of meerdere winnaars worden uitgeroepen, die daarmee recht hebben op een vooraf bekend gemaakte prijs.

2 Het programma

- 2.1. Onder “programma” wordt in deze aanbevelingen verstaan: het geheel van inhoudelijke en organisatorische voorwaarden en maatregelen die vereist of wenselijk zijn voor het eerlijk en succesvol doen verlopen van een fotowedstrijd.
- 2.2. Het programma van een fotowedstrijd zal tenminste inhouden:
 - a. de doelstelling en eventueel het thema van de fotowedstrijd.
 - b. algemene (ondubbelzinnige) bepalingen betreffende de te volgen procedure, zoals gegevens over de wedstrijdorganisatie, de aanduiding voor wie deelname aan de fotowedstrijd openstaat, de uiterste inzenddatum en het algemene tijdschema.
 - c. de randvoorwaarden waaraan de inzendingen moeten voldoen, zoals formaat, schaal en wijze van inzending.
 - d. de namen en hoedanigheden van de juryleden.
 - e. de beoordelingscriteria.
 - f. de wijze en het tijdstip waarop de jury haar oordeel zal uitbrengen en de wijze waarop de deelnemers van het oordeel op de hoogte zullen worden gebracht.
 - g. de bepaling dat de wedstrijdorganisatie en deelnemer zich onvoorwaardelijk aan het oordeel van de jury zullen onderwerpen.
 - h. de wijze en tijdstip waarop de prijswinnaar(s) publiekelijk bekend zullen worden gemaakt.
 - i. de aan de fotowedstrijd verbonden prijzen.
 - j. de bepaling dat de auteursrechten en andere rechten van intellectuele eigendom op de foto(s) bij de deelnemers zullen blijven.
 - k. de wijze waarop inzendingen in het kader van een wedstrijdverslag en/of voor publiciteitsdoeleinden zullen worden tentoongesteld dan wel gepubliceerd.
 - l. de wijze waarop de inzendingen na afloop van de fotowedstrijd zullen worden geretourneerd of vernietigd.

3. Oproep deelnemers

- 3.1. De oproep tot deelname aan de fotowedstrijd, alsmede de wedstrijdvoorwaarden en de te winnen prijzen dienen op zodanige wijze openbaar gemaakt te worden dat potentiële

deelnemers voldoende in de gelegenheid worden gesteld van het bestaan de fotowedstrijd en de daarbij behorende voorwaarden kennis te nemen.

- 3.2. De oproep en de wedstrijdvoorwaarden zullen niet gedurende de periode dat de wedstrijd wordt gehouden, worden gewijzigd.

4. De jury

- 4.1. Voorafgaand aan het uitschrijven van de fotowedstrijd dient ter beoordeling van de inzendingen een ter zake kundige jury van minimaal 3 personen te worden aangesteld. De jury zal in meerderheid bestaan uit fotografen en/ of themadeskundigen.
- 4.2. De juryleden dienen schriftelijk (per e-mail) aan de wedstrijdorganisatie te bevestigen dat zij geen enkel belang bij de uitslag van de fotowedstrijd zullen hebben. Indien er sprake is of zou kunnen zijn van een verstrengeling van belangen tussen een jurylid en een deelnemer of derde dan zal het jurylid aan de andere juryleden voorleggen of hij/hij zich dient te onthouden van stemming.

5 De beraadslaging en het oordeel van de jury

- 5.1. De beraadslaging van de jury is vertrouwelijk. De jury is niet verplicht om mededelingen te doen, noch aan de wedstrijdorganisatie, noch aan de deelnemers of derden, over de wijze van beraadslaging en de argumenten die bij de beraadslaging ter tafel zijn gekomen.
- 5.2. De jury stelt het resultaat van de beraadslaging op schrift. Dit juryrapport zal tenminste bevatten: een algemene verantwoording, een vermelding van het aantal deelnemers en een gemotiveerde vermelding van de prijswinnaar(s).

6 Prijzen

- 6.1. Prijzen kunnen bestaan uit geldprijzen of andere prijzen.
- 6.2. Onder "geldprijzen" worden onder meer verstaan: geldbedragen, premies, schadeloosstellingen en beloningen. Zij zullen binnen twee maanden na de bekendmaking van de uitslag door de wedstrijdorganisatie betaalbaar worden gesteld. In geval van geldbedragen wordt aan de winnaars duidelijk aangegeven dat het een bruto bedrag betreft.
- 6.3. Onder "andere prijzen" worden onder meer verstaan: opdrachten, publicaties, tentoonstellingen, uitzendingen, goederen en vermeldingen. Indien de prijs meebrengt dat de winnaar voor deze prijs nog werkzaamheden moet verrichten, dan ontvangt hij/zij daarvoor een vergoeding tegen een actueel, algemeen gebruikelijk tarief.

- 6.4. Aan het uitreiken c.q. toekennen van de prijzen mogen geen extra voorwaarden ten laste van de winnaar worden gesteld, anders dan bij het uitschrijven van de fotowedstrijd al bekendgemaakt.

7 Gebruik van ingezonden foto's

- 7.1 De wedstrijdorganisatie zal bij het uitschrijven van de wedstrijd duidelijk aangeven wat er met de ingezonden foto's gebeurt.
- 7.2. De wedstrijdorganisatie kan bedingen dat de deelnemers meewerken aan van te voren omschreven publicitaire en promotionele activiteiten ten behoeve van de wedstrijd, waarvoor de deelnemers zonder nadere vergoeding of voorwaarden de door hen ingezonden foto's ter beschikking stellen. Indien de wedstrijdorganisatie in het kader van een wedstrijdverslag andere foto's of beeldmateriaal van deelnemers wil gebruiken dan was ingezonden voor de fotowedstrijd, dan kan de deelnemer daarvoor een vergoeding verlangen.
- 7.3. Inzending van foto's voor fotowedstrijden houdt in geen geval overdracht van auteursrechten op die foto's in. De wedstrijdorganisatie zal dit dan ook nooit als voorwaarde voor deelname stellen.
- 7.4. De wedstrijdorganisatie zal ook nooit verlangen dat deelnemers instemmen met gebruik van hun materiaal voor andere doeleinden dan de wedstrijd en het wedstrijdverslag. Als de wedstrijdorganisatie dat wel wil, dan vraagt zij daarvoor toestemming en kan de deelnemer daarvoor een hem/haar passende vergoeding voor verlangen.
- 7.5. De wedstrijdorganisatie ziet erop toe dat de namen van de deelnemers – of zij nu winnaar zijn of niet – zo veel als mogelijk bij de foto's worden vermeld, tenzij de aard van het medium dat verhindert of beperkt (bijvoorbeeld televisie). In geval de foto's zijn ingezonden door een fotograaf die in loondienst werkt, dan kan ook worden verlangd dat de naam van de werkgever (als auteursrechthebbende) wordt vermeld.
- 7.6. De wedstrijdorganisatie zal de ingezonden foto's nooit bewerken op een manier die niet de medewerking of instemming van de deelnemer heeft. Wel kan de wedstrijdorganisatie aangeven niet verantwoordelijk te zijn voor eventueel kwaliteitsverlies bij inzending van de foto's.
- 7.7. De wedstrijdorganisatie geeft van te voren aan, op welke wijze tastbare exemplaren van ingezonden foto's wordt geretourneerd of vernietigd. In geval van foto's van elektronische dragers geeft de wedstrijdorganisatie aan, binnen welke termijn de bestanden van deze dragers worden verwijderd dan wel binnen welke termijn deze dragers worden vernietigd.
- 7.8. De wedstrijdorganisatie mag aansprakelijkheid voor (kwaliteits)verlies of andere schade uitsluiten of beperken. Zij geeft dit wel van te voren aan in de wedstrijdvoorwaarden.

8 Privacy

- 8.1. Ten aanzien van de persoonsgegevens van de deelnemers geldt dat de wedstrijdorganisatie steeds de dan geldende privacywetgeving in acht zal nemen. Dit betekent in ieder geval dat de persoonsgegevens niet zullen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verstrekt. Indien de wedstrijdorganisatie dat wel wil doen, dan vraagt zij daarvoor uitdrukkelijk toestemming aan de deelnemer.
- 8.2.. De wedstrijdorganisatie geeft duidelijk aan binnen welke termijn zij eventuele deelnameformulieren en andere ten behoeve van de fotowedstrijd verstrekte informatie verwijdert of vernietigt.

9. Overige aanbevelingen

- 9.1. De wedstrijdorganisatie kan aangeven dat over de uitslag van de fotowedstrijd niet kan worden gecorrespondeerd of gediscussieerd. De wedstrijdorganisatie kan wel overwegen om maatregelen te nemen in het geval er sprake is van een publicitair en/of juridisch geschil, door in de wedstrijdvoorwaarden te verlangen dat de deelnemer en wedstrijdorganisatie zoveel als mogelijk zullen proberen het geschil minnelijk op te lossen en vertrouwelijk te behandelen.
- 9.2. De wedstrijdorganisatie kan van te voren het toepasselijke recht bepalen, alsmede de bevoegde rechter. Zij dient dit dan op te nemen in de wedstrijdvoorwaarden.
- 9.3. In het geval de wedstrijdorganisatie deze aanbevelingen geheel overneemt, dan kan zij daarvan melding maken bij het uitschrijven van de wedstrijd.

Deze aanbevelingen zijn op 1 maart 2011 gedaan door de Fotografenfederatie. Zij kunnen van tijd tot tijd worden herzien, waarbij de datum van de laatste herziening telkens zal worden vermeld. Door gebruikmaking of naleving van deze aanbevelingen ontstaan er geen rechten of aanspraken op de Fotografenfederatie.

TOELICHTING AANBEVELINGEN VOOR ORGANISATOREN FOTOWEDSTRIJDEN:

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Het programma

Een goede fotowedstrijd vindt zijn basis in een goede voorbereiding. De doelstelling van de fotowedstrijd, het programma van eisen en de beoordelingscriteria zijn daarbij van essentieel belang. Maar ook de randvoorwaarden voor de inzendingen en de samenstelling van de jury moeten vooraf duidelijk zijn. Al deze zaken vinden hun beslag in het programma.

Artikel 3

Oproep deelnemers

Het is in belang van alle betrokkenen dat potentiële deelnemers tijdig en volledig op de hoogte worden gesteld van (de aard van) de wedstrijd. Ook de in het vooruitzicht gestelde prijzen, die immers als prikkel (kunnen) dienen voor deelname, dienen bekend te worden gemaakt.

Van belang is natuurlijk ook de ondubbelzinnigheid van de informatie. Dit geldt in wezen voor alle onderwerpen die in artikel 2 (Het programma) zijn opgesomd. Alleen ondubbelzinnigheid kan onnodige discussie achteraf – met alle negatieve aandacht en gevolgen van dien – voorkomen.

Om die reden is het ook noodzakelijk dat de oproep en wedstrijdvoorwaarden niet tussentijds worden gewijzigd. In de door de Fotografenfederatie opgestelde model wedstrijdvoorwaarden wordt deze eis nogmaals gesteld.

Artikel 4

De jury

Om tot een afgewogen oordeel te komen is een onafhankelijke deskundige jury noodzakelijk. De keuze van de juryleden is heel belangrijk. De samenstelling van de jury moet worden afgestemd op de zwaarte en het onderwerp van de fotowedstrijd.

Artikel 5

De beraadslaging en het oordeel van de jury

Voor de deelnemers is het juryrapport van groot belang. Enerzijds omdat de jury in het rapport verantwoording aflegt, anderzijds omdat de inzenders een handvat wordt geboden om (de beoordeling van) hun eigen inzending af te zetten tegen de andere inzendingen. Hierbij dient echter een onderscheid te worden gemaakt tussen het (openbaar te maken) oordeel van de jury en de wijze van beraadslaging die tot het oordeel heeft geleid. De Fotografenfederatie is van mening dat een jury niet verplicht kan worden gesteld om over de wijze van beraadslaging eveneens verantwoording af te leggen, al mag zij dit natuurlijk wel. Zie eveneens artikel 4 van de model wedstrijdvoorwaarden

Artikel 6

De prijzen

Aan elke fotowedstrijd zijn prijzen verbonden. Deze kunnen van velerlei aard zijn. In deze aanbevelingen zijn de prijzen onderscheiden in geldprijzen en andere prijzen, waarbij voor beide categorieën de nodige aanwijzingen zijn gegeven. Vooral als de winnaar nog extra werkzaamheden moet of zal verrichten die verband houden met zijn/haar prijs – bijvoorbeeld door afdrukken te maken, of een (aanvullende) opdracht uit te voeren – dan wordt hiervoor een redelijke marktconforme prijs afgesproken.

Het is in ieder geval niet redelijk om aan de potentiële winnaar extra eisen te stellen die vooraf niet bekend zijn gemaakt.

Artikel 7

Gebruik van de ingezonden foto's

Dit artikel vormt een van de kernbepalingen van deze aanbevelingen, nu juist over de (intellectuele) eigendom van de ingezonden foto's de nodige discussie kan ontstaan.

Uitgangspunt dient altijd te zijn dat de deelnemende fotograaf als maker en dus als auteursrechthebbende wordt beschouwd. Hoewel dit in incidentele gevallen anders kan zijn (bijvoorbeeld in geval van werkgeversauteursrecht – zie hiervoor ook de model wedstrijdvoorwaarden) zal deelname aan een wedstrijd nooit enige overdracht van (auteurs)rechten aan de wedstrijdorganisatie of aan derden (sponsors) inhouden.

Wel kan deelname aan de fotowedstrijd de nodige auteursrechtelijk relevante toestemming van de deelnemer betekenen. Zo zal de deelnemer door deel te nemen aan de wedstrijd (impliciet) toestemming geven voor publicatie van het ingezonden werk voor een wedstrijdverslag, tentoonstelling, publiciteit en promotie, zonder daaraan nadere (financiële) voorwaarden te stellen. Deze toestemming zal echter nooit verder gaan dan wat voor de wedstrijd zelf relevant en van belang is.

Het is moeilijk om hierin een vaste grens te bepalen. Publicatie van de foto's in een boek dan wel op een site, gewijd aan de wedstrijd, valt naar het oordeel van de Fotografiefederatie onder de impliciete toestemming. Het verveelvoudigen van exemplaren om die uit te delen aan sponsors echter niet. Maar in alle gevallen geldt dat het in de eerste plaats afhankelijk is van de vooraf opgestelde en kenbaar gemaakte voorwaarden, zodat de deelnemer op grond daarvan kan besluiten of hij/zij wel of niet kan leven met het gebruik van de foto's als gevolg van deelname aan de wedstrijd.

Een ander aspect is dat de wedstrijdorganisatie erop zal moeten toezien dat de naam van de deelnemer bij diens werk wordt vermeld. Voor veel fotografen is immers het vergroten van hun naamsbekendheid een belangrijke reden om aan fotowedstrijden mee te doen. Los daarvan is dit ook een recht dat is neergelegd in de auteurswet. Vanzelfsprekend geldt dit alleen indien het medium dit toelaat. Bij een televisiereportage ligt naamsvermelding minder voor de hand, hoewel het ook daar niet uitgesloten behoort te zijn.

Met deelname aan een fotowedstrijd moeten deelnemers ervan uit kunnen gaan dat de foto's worden beoordeeld in de vorm zoals zij dit voor ogen hebben gehad. Om die reden is aangegeven dat het de wedstrijdorganisatie niet vrijstaat om deze foto's zonder toestemming van de deelnemer te wijzigen of te bewerken. Uiteraard gaat het hier om een wijziging of bewerking waarvan men moet aannemen dat de maker daar niet mee kan instemmen. Van instemming dient de organisatie in geen geval snel uit te gaan, zodat het raadzaam is om in geval van wijziging of bewerking van te voren contact op te nemen met de deelnemer.

Indien de wedstrijd werkt met tastbare exemplaren van de foto's – hetzij voor de wedstrijd zelf, hetzij voor bijvoorbeeld een tentoonstelling daarna – dan dient de organisatie zich rekenschap te geven van de wijze van retournering of vernietiging van deze exemplaren. Ook hier geldt dat de organisatie dit van te voren kenbaar moet maken, opdat de mogelijke deelnemer daarop zijn keuze om wel of niet mee te doen (mede) kan bepalen dan wel maatregelen kan nemen de exemplaren in zijn bezit te krijgen.

Artikel 8 Privacy

Met inwerkingtreding van de Wet bescherming persoonsgegevens in 2003 zijn de eisen voor verwerking van persoonsgegevens aanzienlijk aangescherpt. Ook voor de verwerking van persoonsgegevens geldt dat kenbaarheid voor deelnemers het belangrijkste uitgangspunt is. Het zal in de regel niet toegestaan zijn om de persoonsgegevens van deelnemers te gebruiken voor de ander doel dan waarvoor zij zijn gegenereerd. In geval van vragen kan de wedstrijdorganisatie zich het beste wenden tot het College Bescherming Persoonsgegevens (www.cbpreweb.nl).